

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
دیرینه شورا ای عالی پر سلامت کشور

دستورالعمل خرید راهبردی خدمت بررسی نوروفیزیولوژیک حین عمل جراحی

شماره جلسه: صد و یکمین جلسه شورای عالی بیمه سلامت کشور	تاریخ: ۱۴۰۳/۰۲/۳۰	ساعت: ۰۸:۰۰-۱۰:۰۰	مکان: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
اعضای شرکت کننده: رئیس شورای عالی بیمه سلامت کشور: آقای دکتر عین اللهی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: آقای دکتر کریمی سازمان برنامه و بودجه: آقای رئیس و آقای دکتر بیگلربیور بیمه مرکزی ایران: آقای دکتر مشعلچی سازمان نظام پزشکی: آقای دکتر رئیس زاده و آقای دکتر البسیان سازمان تأمین اجتماعی: آقای دکتر موسوی، آقای دکتر اسلامی و آقای دکتر غفاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی: آقای دکتر مجلسی سازمان بیمه سلامت ایران: آقای دکتر ناصحی سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح: آقای دکتر امیراحمدی و آقای دکتر نوبخت کمیته امداد امام خمینی (ره): آقای دکتر احمدلو دبیر شورای عالی بیمه سلامت: آقای دکتر محقق			
دستور جلسه: دستورالعمل خرید راهبردی خدمت بررسی نوروفیزیولوژیک حین عمل جراحی			
دستورالعمل خرید راهبردی خدمت بررسی نوروفیزیولوژیک حین عمل جراحی (کد ملی ۹۰۱۳۰۰) بر اساس استانداردهای ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به شرح پیوست مورد تصویب اعضا قرار گرفت و توسط سازمانهای بیمه گر پایه قابل محاسبه و پرداخت است.			

امضا	دکتر بهرام عین اللهی وزیر و رئیس شورای عالی بیمه سلامت کشور					
نام دستگاه	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	وزارت اقتصاد و دارایی	سازمان برنامه و بودجه	سازمان نظام پزشکی	کمیته امداد امام خمینی (ره)
امضا						
نام دستگاه	نمایندگان مجلس شورای اسلامی (عضو ناظر)	سازمان تأمین اجتماعی	سازمان بیمه سلامت ایران	سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح	سازمان اداری و استخدامی کشور	دبیر شورای عالی بیمه سلامت
امضا						

شماره جلسه: صد و یکمین جلسه شورای عالی بیمه سلامت کشور	تاریخ: ۱۴۰۳/۰۲/۳۰	ساعت: ۱۰:۰۰ - ۸:۰۰	مکان: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
---	-------------------	--------------------	---

مقدمه و کلیات

این دستورالعمل با استناد به بند (۱) تصویب نامه هیات محترم وزیران به شماره ۵۵۷۱۸/ت ۵۹۰۷۳ هـ مورخ ۱۴۰۰/۵/۳۱ با هدف ایجاد انسجام و وحدت رویه فی مابین مراکز ارائه دهنده خدمت و خریدار خدمت و براساس شناسنامه و استاندارد ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (شناسنامه و استاندارد خدمت بررسی نوروفیزیولوژیک حین عمل جراحی) به شماره ۷۵۵۲/د ۴۰۰ مورخ ۱۴۰۲/۴/۴ تهیه و تنظیم گردیده است.

اهداف اصلی این دستورالعمل به شرح ذیل می باشد:

- ایجاد مبانی خرید راهبردی سازمان های بیمه گر پایه برای خدمت بررسی نوروفیزیولوژیک حین عمل جراحی
- حمایت مالی و کاهش پرداخت از جیب بیماران نیازمند دریافت خدمات
- تسهیل فرایند ارائه خدمات درمانی و افزایش رضایتمندی بیمه شدگان
- مدیریت و کنترل منابع مالی بیمه و افزایش بهره وری و هزینه اثربخشی منابع بیمه ای

ماده ۱: تعاریف واژگان

سازمان های بیمه گر پایه: سازمان های بیمه گر پایه شامل سازمان تامین اجتماعی، سازمان بیمه سلامت ایران و سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح است.

موسسه / مراکز ارائه دهنده خدمت: کلیه موسسات یا مراکز ارائه دهنده خدمت بخش دولتی، عمومی غیر دولتی، خصوصی، خیریه و موقوفه که مطابق با مجوزهای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مجاز به ارائه خدمات سلامت می باشند.

بیمه شده: فردی است که پس از پرداخت حق بیمه به صورت درصدی از حقوق و دستمزد یا سرانه تعیین شده (از سوی فرد یا مراجع مشمول در قانون) می تواند از مزایای خدمات سلامت بهره مند گردد.

سهم سازمان: قسمتی از تعرفه خدمات تشخیصی درمانی که بیمه پایه در قبال ارائه اینگونه خدمات از سوی مراکز طرف قرارداد به آنها پرداخت می نماید.

خود پرداخت (فرانشیز) / سهم بیمار: قسمتی از هزینه سلامت تحت پوشش بیمه است که بیمه شده باید در زمان دریافت خدمت پرداخت نماید.

کسورات: میزان هزینه ای که بعلمت خدمات انجام نشده و یا عدم انطباق مدارک و مستندات با تعهدات، ضوابط و تعرفه های مصوب اعلام شده، از مبلغ درخواستی موسسات کسر می شود.

دستورالعمل خرید راهبردی خدمات درمانی - بررسی نوروفیزیولوژیک حین عمل جراحی

امضا	دکتر بهرام عین اللهی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت اقتصاد و دارایی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	نام دستگاه
					گیتبه امداد امام خمینی (ره)
					سازمان نظام پزشکی
					سازمان برنامه و بودجه
					سازمان خدمات درمانی
					سازمان تامین اجتماعی
					سازمان بیمه سلامت ایران
					سازمان انباری و استخدامی کشور
					دبیر شورای عالی بیمه سلامت
					نیروهای مسلح
					نمایندگان مجلس شورای اسلامی (عضو ناظر)
					امضا

شماره جلسه: صد و یکمین جلسه شورای عالی بیمه سلامت کشور	تاریخ: ۱۴۰۳/۰۲/۳۰	ساعت: ۱۰:۰۰ - ۰۸:۰۰	مکان: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
---	-------------------	---------------------	---

اسناد مثبت: کلیه مستنداتی که بابت ارائه خدمات تشخیصی-درمانی در بیمارستان‌ها به بیمه شدگان، توسط مراکز درمانی تهیه و جهت دریافت سهم بیمه پایه به ادارات اسناد پزشکی ارسال می‌گردد.

رسیدگی به اسناد: فرآیندی است که سازمان‌های بیمه‌گر طی آن مدارک و مستندات خدمات انجام گرفته توسط مؤسسات درمانی برای بیماران بررسی و بعد از انطباق با ضوابط، مقررات و تعرفه‌های مصوب ارزش گذاری می‌گردد.

دبیرخانه: منظور دبیرخانه شورای عالی بیمه سلامت کشور است.

ماده ۲: تعریف و تشریح خدمت

در این دستورالعمل، تدوین خرید راهبردی خدمت "بررسی نوروفیزیولوژیک حین عمل جراحی" برای بیماران دارای اندیکاسیون ارائه خدمت، از گروه تخصصی صاحب صلاحیت و در مراکز مجاز ارائه خدمت طرف قرارداد است. خدمت "بررسی نوروفیزیولوژیک حین عمل جراحی" به منظور پایش دستگاه عصب مرکزی و محیطی طی اعمال جراحی مغز و نخاع و با هدف جلوگیری از آسیب به دستگاه‌های فوق و عوارض و معلولیت‌های ناشی از آن، صورت می‌پذیرد.

بررسی نوروفیزیولوژیک حین عمل جراحی عبارتست از استفاده از تکنیک‌های پایش (monitor) فیزیولوژیک به منظور ارزیابی (assess) یکپارچگی عصبی و/یا نگاشت (map) و پیمایش (navigate) ساختارهای عصبی که در حین عمل جراحی در خطر آسیب می‌باشند، از جمله روش‌های پایش دستگاه عصب مرکزی عبارتند از: الکتروانسفالوگرافی (EEG)، انواع پتانسیل‌های برانگیختگی، الکترومایوگرافی (EMG) و سایر روش‌های نوروفیزیولوژیک.

ماده ۳: بسته خدمت

براساس آخرین شناسنامه و استاندارد ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کتاب ارزش نسبی خدمات و مراقبت‌های سلامت، کد ملی و عنوان خدمت به شرح جدول زیر می‌باشد:

کد ملی (Code)	واحد کد	شرح کد (Value)	کل	خردهای	نس	ارزش پایه بیمه‌ای
۹۰۱۳۰۰	+	بررسی نوروفیزیولوژیک حین عمل جراحی؛ به ازای هر ساعت	۲۰	۱۵	۵	

دستورالعمل خرید راهبردی خدمات درمانی - بررسی نوروفیزیولوژیک حین عمل جراحی

امضا	دکتر بهرام عین‌اللهی وزیر و رئیس شورای عالی بیمه سلامت کشور	نام دستگاه
		وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
		وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
		وزارت اقتصاد و دارایی
		سازمان برنامه و بودجه
		سازمان نظام پزشکی
		کمیته امداد امام خمینی (ره)
		امضا
		نام دستگاه
		نمایندگان مجلس شورای اسلامی (عضو ناظر)
		سازمان تأمین اجتماعی
		سازمان بیمه سلامت ایران
		سازمان خدمات درمانی
		سازمان اداری و استخدامی کشور
		دبیر شورای عالی بیمه سلامت
		امضا

شماره جلسه: صد و یکمین جلسه شورای عالی بیمه سلامت کشور	تاریخ: ۱۴۰۳/۰۲/۳۰	ساعت: ۱۰:۰۰ - ۰۸:۰۰	مکان: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
---	-------------------	---------------------	---

ماده ۴: جمعیت مشمول دستورالعمل

این خدمات در کلیه اعمال جراحی که سیستم عصبی مرکزی و محیطی در معرض صدمه حین جراحی باشند قابل استفاده می‌باشند بطور شایع از اعمال جراحی زیر میتوان نام برد:

- تومورها و ضایعات کورتکس حرکتی مغز و نواحی مهم مجاور مانند مراکز تکلم
- تومورهای زائوبه پونز و مخچه
- تومورهای مجاور اعصاب کranial ۷ و ۸ و اعصاب کranial تحتانی
- تومورهای ناحیه فورامن مگنوم و کraniospinal جانشین
- سایر جراحی تومورهای قاعده جمجمه
- تومورهای ساقه مغز
- ضایعات عروقی مغز (آنوریسم، اندارتکتومی)
- تومورها و سایر ضایعات اینترا مدولاری نخاع
- تومورها و ضایعات اینترا دورال و اکسترا مدولاری با اثر فشاری رو نخاع
- ضایعات عروقی نخاع
- دیسکوپاتی‌ها و تنگی‌های شدید کانال نخاعی گردن، توراسیک و کمری همراه با یافته‌های عصبی نیازمند وسیله‌گذاری
- اصلاح دفورمیتی‌های کایفواسکولیوتیک ستون فقرات
- جراحی ستون فقرات برای اصلاح بدشکلی مانند اسکولیوز و کیفوز
- ضایعات کونژنیتال نخاع و ریشه‌های عصبی از جمله میلو مننگوسل، میلو شایزیس، دیاستماتومیلی، تترادکورد و...
- جراحی‌های شبکه بازویی و لومبوساکرال
- تومورهای عصب محیطی در موارد بدخیم
- جراحی انواع صرع
- جراحی کraniosynostomy و میپینگ در بیداری
- جراحی روی عروق بزرگ مانند آنورت
- جراحی تیروئید و پاراتیروئید به منظور حفظ عصب حنجره‌ای راجعه
- اعمال جراحی کاشت حنژون و کاشت ساقه مغز

تبصره ۱: هیچ منع مصرف مطلقی برای هیچ یک از تکنیک‌های IONM وجود ندارد. موارد منع نسبی برای پتانسیل‌های برانگیخته حرکتی عبارتند از وجود کلیپ‌های و سکولار (Vascular clips)، الکترودهای داخل جمجمه، بیس میکرها، سایر تجهیزات بیومکانیکی کاشته شده، ضایعات قشر مغز، نقص

دستورالعمل خرید راهبردی خدمات درمانی - بررسی نوروفیزیولوژیک حین عمل جراحی

اعضا	دکتر بهرام عین اللهی وزیر وکیل شورای عالی بیمه سلامت کشور	اعضا	دکتر بهرام عین اللهی وزیر وکیل شورای عالی بیمه سلامت کشور
نام دستگاه	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	وزارت اقتصاد و دارایی
اعضا			
نام دستگاه	نمایندگان مجلس شورای اسلامی (عضو ناظر)	سازمان تأمین اجتماعی	سازمان بیمه سلامت ایران
اعضا			
نام دستگاه	دبیر شورای عالی بیمه سلامت	سازمان اداری و استخدامی کشور	سازمان خدمات درمانی و نیروهای مسلح
اعضا			

شماره جلسه: صد و یکمین جلسه شورای عالی بیمه سلامت کشور	تاریخ: ۱۴۰۳/۰۲/۳۰	ساعت: ۱۰:۰۰ - ۰۸:۰۰	مکان: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
---	-------------------	---------------------	---

جمعده، افزایش فشار داخل جمجمه و سابقه صرع، پتانسیل برانگیخته حرکتی ترانس کراتیال (MEP) می تواند باعث تشنج شود، بروز بسیار کم است بنابراین سابقه صرع منع مصرف برای نظارت بر MEP در نظر گرفته نمی شود.

ماده ۵: افراد صاحب صلاحیت جهت تجویز خدمت

افرادی که براساس ماده ۴ مجاز به ارائه خدمت می باشند به عنوان پزشک صاحب صلاحیت مجاز به تجویز ارائه خدمت می باشند، از جمله متخصص جراحی مغز و اعصاب، ارتوپدی، جراح گوش و حلق و بینی، جراح عروق، جراح قلب و جراحان عمومی.

ماده ۶: افراد صاحب صلاحیت جهت ارائه خدمت

- متخصص مغز و اعصاب
  - فوق تخصص مغز و اعصاب کودکان
  - متخصص بیهوشی (با گذراندن دوره مهارت افزایی مربوطه مورد تأیید وزارت بهداشت)
- تبصره: افراد صاحب صلاحیت ارائه دهنده خدمت می بایست در حین عمل حضور مستمر داشته و جدا از تیم ارائه خدمت جراحی و بیهوشی آن عمل جراحی باشند.

ماده ۷: مراکز مجاز ارائه دهنده خدمت

مراکز مجاز ارائه خدمت می بایست دارای فرد/ افراد صاحب صلاحیت ارائه خدمت مطابق استانداردهای ابلاغی وزارت بهداشت، اتاق عمل جراحی مناسب (اتاق عمل به صورتی تعبیه شده باشد با احتساب حداقل ۵ مترمربع فضا برای دستگاه و یک دستگاه نورومانیترینگ مجهز به اتصالات و امکانات مربوطه به ازای هر عمل جراحی باشند). مراکز مکلف به فراهم آوری تجهیزات و لوازم مصرفی ذیل می باشند:

ردیف	اقلام مصرفی مورد نیاز	میزان مصرف (تعداد یا نسبت)	توضیحات (استعلام از اداره ذر)
۱	سوزن های زیر پوستی	به تعداد لازم	یک بار مصرف
۲	استیمولاتورهای چسبی	به تعداد لازم	یک بار مصرف
۳	استیمولاتور پیچی	به تعداد لازم	یک بار مصرف
۴	استیمولاتور کورتکس و اعصاب	به تعداد لازم	یک بار مصرف
۵	پدهای گوشی برای ABR	۲ عدد	چند بار مصرف
۶	الکتروود اپیدورال	۲ عدد برای برخی عمل ها	چند بار مصرف

دستورالعمل خرید و اعتبار دی خدمات درمانی - بررسی نوروفیزیولوژیک حین عمل جراحی

امضا	نام دستگاه	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	وزارت اقتصاد و دارایی	سازمان برنامه و بودجه	سازمان نظام پزشکی	کمیته اعداد امام خمینی (ره)
	نام دستگاه	نمایندگان مجلس شورای اسلامی (عضو ناظر)	سازمان تأمین اجتماعی	سازمان بیمه سلامت ایران	سازمان خدمات درمانی	سازمان اداری و استعدادی کشور	دبیر شورای عالی بیمه سلامت
	امضا						

شماره جلسه: صد و یکمین جلسه شورای عالی بیمه سلامت کشور	تاریخ: ۱۴۰۳/۰۲/۳۰	ساعت: ۱۰:۰۰ - ۸:۰۰	مکان: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
---	-------------------	--------------------	---

۷	الکترودهای استریپ جهت کورتیکوگرافی	تعداد لازم	چند بار مصرف
۸	الکتروود گراند	تعداد لازم	چند بار مصرف
۹	الکتروود پشقایبی ثبت امواج مغزی	تعداد لازم	چند بار مصرف
۱۰	ژل EEG	مقدار لازم	یک بار مصرف
۱۱	کلاه EEG	در سایزهای مختلف	چند بار مصرف
۱۲	نرم افزار نوروگاید	تعداد لازم	چند بار مصرف

تبصره ۱: تعرفه تجهیزات سرمایه‌ای و چندبار مصرف در تعرفه کد خدمت لحاظ شده و هیچ گونه هزینه‌ای بابت دستگاه و تجهیزات سرمایه‌ای قابل اخذ نمی‌باشد.

تبصره ۲: اقلام مصرفی بصورت جداگانه علاوه بر تعرفه کد مربوطه قابل محاسبه و پرداخت می‌باشد.

ماده ۸: فرایند ارائه خدمت

براساس شناسنامه و استاندارد خدمت IONM برای هر بیمار فقط در حین عمل جراحی صورت می‌گیرد ولی با توجه به اهمیت مطلع بودن از وضعیت پایه بیمار در قبل از عمل جهت شناسایی تغییرات احتمالی لازم است که برخی ارزیابی‌های پایه قبل از عمل نیز توسط تیم IONM صورت پذیرد. در مواردی ذیل نیاز به پیگیری‌های پس از عمل نیز می‌باشد:

- ارزیابی قبل از انجام پروسیجر
- ارزیابی حین انجام پروسیجر
- ارزیابی بعد از انجام پروسیجر
- وضعیت کنترل عوارض جانبی پروسیجر

ماده ۹: تواتر ارائه خدمت

۱. به منظور پرداخت کد ۹۰۱۳۰۰ لازم است درخواست پزشک معالج، پرینت صفحه شروع و پایان مانیتورینگ با درج نام بیمار، تاریخ و ساعت به عنوان مبنای تعیین زمان ارائه خدمت و مهر و امضا افراد صاحب صلاحیت ارائه دهنده خدمت باشد.

تبصره ۱: برای بار اول تا یک ساعت اول و کسری از ساعت مبنا می‌باشد.

تبصره ۲: ۳۰ دقیقه و بیشتر به عنوان یک واحد اضافه برای درخواست تکرار کد مربوطه قابل محاسبه و پرداخت می‌باشد.
برای مثال: اگر در طی یک عمل جراحی ۶ ساعته، نورومانیتورینگ حین عمل به مدت ۲ ساعت و ۳۱ دقیقه (براساس پرینت صفحه شروع و پایان مانیتورینگ) و با حضور مستمر ارائه کننده خدمت صورت گیرد، کد ۹۰۱۳۰۰ حداکثر ۳ بار قابل محاسبه و گزارش می‌باشد.

دستور العمل خرید راهبردی خدمات درمانی - بررسی نوروفیزیولوژیک حین عمل جراحی

اعضا	دکتر بهرام عین اللهی وزیر و رئیس شورای عالی بیمه سلامت کشور				
نام دستگاه	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	وزارت اقتصاد و دارایی	سازمان برنامه و بودجه	سازمان نظام پزشکی
اعضا					کمیته اعداد امام خمینی (ره)
نام دستگاه	نمایندگان مجلس شورای اسلامی (عضو ناظر)	سازمان تأمین اجتماعی	سازمان بیمه سلامت ایران	سازمان خدمات درمانی	سازمان اداری و استخدامی کشور
اعضا					دبیر شورای عالی بیمه سلامت

شماره جلسه: صد و یکمین جلسه شورای عالی بیمه سلامت کشور	تاریخ: ۱۴۰۳/۰۲/۳۰	ساعت: ۱۰:۰۰ - ۰۸:۰۰	مکان: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
---	-------------------	---------------------	---

۲. بدیهی است تیم ارائه کننده خدمت به صورت یک به یک خواهد بود و مجاز به ارائه خدمت همزمان نمی باشند.

ماده ۱۰: نظام پرداخت

۱. با توجه به ماهیت خدمت که بستری می باشد، پرداخت سازمان های بیمه گر مطابق با ضوابط و قواعد بیمه در خدمات بستری مطابق با تعرفه دولتی می باشد.

تبصره: در بخش دولتی، در صورت تمام بودن ارائه دهنده/ ارائه دهندگان خدمات مطابق آیین نامه پرداخت تمام وقتی، موارد با ضریب ریالی تمام وقتی به صورت بستری به عنوان مبنای محاسبات تعرفه خواهد بود.

۲. فرانشیز بیمه شدگان مشمول این دستورالعمل در مراکز دولتی معادل ۱۰ درصد تعرفه مصوب آن مرکز و در مراکز عمومی غیردولتی، خیریه و خصوصی طرف قرارداد سهم بیمار معادل ۱۰ درصد تعرفه آن بخش علاوه مابه التفاوت تعرفه مصوب هیات محترم وزیران برای آن بخش تا تعرفه اخذ شده از سوی مرکز خواهد بود.

تبصوه: چنانچه بیمار به دلایل ضوابط و قواعد مربوطه مشمول حذف یا کاهش فرانشیز گردد، این دستورالعمل نیز مشمول می گردد.

۳. کلیه مراکز مجاز ارائه دهنده خدمت در صورت رعایت استاندارد و ضوابط این دستورالعمل، صرفاً مجاز به اخذ هزینه کد مربوطه و لوازم مصرفی مورد تایید می باشند و هیچ گونه هزینه ای بابت اجاره یا کارشناس به صورت فاکتورهای جداگانه قابل محاسبه و اخذ از بیماران نمی باشند.

دستورالعمل خرید و اخذ خدمات درمانی - بررسی نوروفیزیولوژیک حین عمل جراحی

اعضا	دکتر بهرام عین اللهی وزیر رئیس شورای عالی بیمه سلامت کشور				
نام دستگاه	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	وزارت اقتصاد و دارایی	سازمان برنامه و بودجه	سازمان نظام پزشکی
اعضا					
نام دستگاه	نمایندگان مجلس شورای اسلامی (عضو ناظر)	سازمان تأمین اجتماعی	سازمان بیمه سلامت ایران	سازمان خدمات درمانی نیروهای مسلح	سازمان اداری و استخدامی کشور
اعضا					